

Motion till riksdagen

1989/90:K618

av Charlotte Branting och Barbro Sandberg (båda fp)

Tidpunkten för val till kyrkofullmäktige, stiftsfullmäktige och kyrkomötet

Frågan om tidpunkten för kyrkomötesvalen har ofta diskuterats. Den förläggning dessa val under lång tid haft, en månad efter de allmänna valen, påverkar med stor sannolikhet valdetagandet i negativ riktning.

I motion 1986:70 föreslog Urban Gibson m. fl. att kyrkomötet som sin mening ger regeringen till känna att kyrkomötet förväntar att oavsett vad som i övrigt kommer att föreslås från folkstyrelsekommittén, de uppdrag som kommittén fått angående de kyrkliga valen, snarast leder till förslag i enlighet med vad kyrkomötet tidigare uttalat; samt att kyrkomötet hos regeringen hemställer att regeringen ger folkstyrelsekommittén i uppdrag att i samband med sitt uppdrag angående de kyrkliga valen också utreda tidpunkten och sättet för direkta val till stiftsfullmäktige.

Kyrkomötet biföll motionen 70 (KL:1986:4). Folkstyrelsekommittén avgav i december 1986 sitt betänkande "Folkstyrelsens villkor" (SOU 1987:6).

Kommittén föreslog att valen i fortsättningen skulle förrättas tredje söndagen i oktober året före kommunfullmäktigeval. Som en konsekvens av de förslag som kommittén framlade om de allmänna valen föreslogs bl.a. att mandatperioden blir fyraårig, förstärkning av personvalsystemet sker och att förhandsanmälan av partiet skall gälla.

Något förslag med anledning av betänkandet i fråga om de kyrkliga valen väcktes dock aldrig av regeringen. I proposition med anledning av vissa frågor som folkstyrelsekommittén lagt fram sågs att regeringen endast för fram frågor där kommittén varit enhällig. I förslaget om de kyrkliga valen fanns två reservanter, fp och c, och ett särskilt yttrande. Reservanterna förordade att kyrkofullmäktigevalen samordnas med kommunfullmäktigevalen som i sin tur skiljs från riksdagsvalen i fyraåriga mandatperioder.

Vid 1988 års kyrkomöte väcktes en motion (1988:29) av Urban Gibson m. fl. om ändring av tidpunkten för kyrkomötet. I motionen hemställdes att kyrkomötet hos regeringen aktualiserar folkstyrelsekommitténs förslag om ändrat valår i förhållande till de allmänna valen för val till kyrkofullmäktige och kyrklig samfällighet, varvid prövas om en tidigare tidpunkt under året än oktober är att föredra.

Kyrkomötet biföll motionen (KL 1988:9). I sitt beslut säger kyrkomötet att det skulle vara olyckligt om "ett starkt kyrkligt önskemål om en ändrad tidpunkt för kyrkofullmäktigevalen inte kan villfaras enbart av den anledningen att det inte gått att nå en politisk uppgörelse omkring frågorna om

mandatperiodens längd och gemensam valdag för de borgerliga valen till riksdag, kommuner och landsting”.

Mot. 1989/90
K618

Regeringen har ej lagt fram något förslag med anledning av kyrkomötets beslut. Inom Svenska kyrkan finns således starka önskemål om att flytta tidpunkten för kyrkofullmäktigevalen.

Folkpartiet var ett av de två partier som i folkstyrelseutredningen anförde reservation mot förslaget att flytta kyrkofullmäktigevalen till året för de allmänna valen. Vi vill nu föreslå att riksdagen med hänvisning till de kraftiga önskemål om förändring av valdagen för kyrkofullmäktigevalen ansluter sig till kyrkomötets uppfattning.

Kyrkomötet har också framhållit starka skäl för att valen till stiftsfullmäktige och till kyrkomöte genomförs som direkta val och vid samma tidpunkt som kyrkofullmäktigevalen. Detta förslag framförs i en annan motion.

Vi önskar att regeringen framlägger förslag om ändring av tidpunkterna för kyrkofullmäktigevalen i enlighet med vad folkstyrelsekommitténs majoritet förslagit.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om tidpunkten för val till kyrkofullmäktige, stiftsfullmäktige och kyrkomöte.

Stockholm den 22 januari 1990

Charlotte Branting (fp)

Barbro Sandberg (fp)